

Dosarul nr. 2rac-77/2022
2-18178708-01-2rac-11042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Gh. Stratulat)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

Î N C H E I E R E

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Întreprinderea Tehnico Științifică „Planta-Vin” Societate cu Răspundere Limitată, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Tehnico Științifică „Planta-Vin” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Economiei și Infrastructurii, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Societății pe Acțiuni „Gara Nord”, Societății cu Răspundere Limitată „Lascont”, Societății cu Răspundere Limitată „Extremum”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la încasarea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 31 iulie 2002, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Elita-5-Altepi” SRL cu privire la încasarea prețului de piață al construcțiilor amplasate pe lotul de pământ din str. Xxxx (str. Xxxx) supuse demolării pentru valorificarea terenului atribuit prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 5/36-9 din 21 februarie 2002 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin decizia nr. 5/36-9 din 21 februarie 2002, Primăria mun. Chișinău a dat în arendă ÎM „Elita-5-Altepi” SRL lotul de pământ nr. 1 cu suprafața de 0,18 ha din str. Xxxx, pentru proiectarea și construirea unei stații de alimentare cu produse petroliere și gaze și lotul de pământ nr. 2 cu suprafață de 0,35 ha pentru organizarea drumului de acces și amenajare complexă.

Terenul menționat se afla în posesia și folosința firmei ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, care era proprietarul construcțiilor amplasate pe terenul în cauză, iar conform

extrasului din Registrul bunurilor imobile, adresa lotului nr. 1 și nr. 2 este indicată str. Xxxx, mun. xxxx.

Reclamantul a susținut că, conform deciziei menționate, Primăria mun. Chișinău a transmis ÎTȘ „Planta-Vin” SRL în arendă lotul nr. 1 din contul demolării construcțiilor amplasate pe teren cu condiția recuperării costului clădirilor supuse demolării, însă până în prezent ÎM „Elita-5-Altepi” SRL s-a eschivat de la evaluarea construcțiilor, achitarea costului lor și ca urmare ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a fost în imposibilitate de a elibera terenul în cauză.

Mai mult, ÎM „Elita-5-Altepi” SRL a început demolarea construcțiilor de pe terenul transmis în arendă, iar în scopul justificării acțiunilor întreprinse a prezentat autorizația de construire nr. 50/2 din 12 octombrie 2000, care însă a fost eliberată pe numele SRL „Mariela”, fiind valabilă până la data de 12 octombrie 2001.

Reclamantul a afirmat că, prin acțiunile sale ÎM „Elita-5-Altepi” SRL i-a cauzat prejudicii considerabile, dar și a lezat drepturile altor agenți economici ale căror bunuri materiale se aflau la păstrare pe terenul în litigiu.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul ÎM „Elita-5-Altepi” a prețului de piață al construcțiilor amplasate pe lotul de teren din str. Xxxx (str. Xxxx) supuse demolării, pentru valorificarea terenului atribuit prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 5/36-9 din 21 februarie 2002 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 04 decembrie 2002 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău (f.d. 32, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 24 aprilie 2003 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost înlocuită pârâta ÎM „Elita-5-Altepi” SRL cu SRL „Extremum” (f.d.121, vol. I).

La 25 iulie 2003, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cerere de chemare în judecată suplimentară împotriva SRL „Extremum” și Primăriei mun. Chișinău cu privire la recuperarea costului bunurilor (f.d. 40, vol. I).

Suplimentar reclamantul a invocat că, prin decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 16/27038 din 04 iulie 2002 a fost repartizată SRL „Extremum” o parte a lotului de teren din str. Xxxx, mun. Chișinău.

Reclamantul a menționat că, conform pct. 4.5. și pct. 4.8. din decizia Primăriei mun. Chișinău nr. 16/27038 din 04 iulie 2002, SRL „Extremum” a fost obligată să determine obiectivele pasibile demolării și să restituie proprietarilor costul acestora, iar prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 20 mai 2003 a fost obligată Primăria mun. Chișinău și SRL „Extremum”, cu participarea ÎTȘ „Planta-Vin” SRL să determine care din obiectivele ce aparțin ultimei sunt pasibile demolării și care este valoarea lor, însă până în prezent, SRL „Extremum” nu a executat nici decizia Primăriei mun. Chișinău și nici încheierea judecătorească.

Reclamantul a susținut că, la solicitarea sa SRL „Business-Romb”, deținătorul licenței pentru inventarierea și estimarea bunurilor, a efectuat identificarea obiectului imobiliar din str. Xxxx, mun. Chișinău și a stabilit că, prețul de piață al bunurilor care intră în componența bunului imobil constituie 563 785 de lei.

Reclamantul a afirmat că, o parte a costului bunurilor a fost recuperată de ÎM „Elita-5-Altepi” SRL, căreia i-a fost repartizată cealaltă parte a lotului din str. Xxxx, conform deciziei Primăriei mun. Chișinău nr. 5/36-9 din 21 februarie 2002, iar pe lotul de teren repartizat SRL „Extremum” sunt amplasate bunuri, care îi aparțin în valoare de 316 389,05 de lei, și anume: sala de producție în valoare de 42 884,1 de

lei, gardul constituit din 193 unități, în valoare totală de 81 291,6 de lei, acoperirea de beton a suprafețelor cu o suprafață de 5 355 m² în valoare de 84 341,25 de lei, apeductul cu o suprafață de 35 m² în valoare de 1 120 de lei, apeductul pentru agentul termic cu o suprafață de 18 m² în valoare de 2 174 de lei, depozitul nr. 2 cu o suprafață de 83,8 m² în valoare de 2 933,7 lei, depozitul nr. 3 cu o suprafață de 244 m² în valoare de 8 539,4 de lei, macaraua tip portal în valoare de 57 960 de lei, calea ferată sub macara cu o suprafață de 35 m² în valoare de 22 050 de lei, resiveri două unități în valoare de 12 450 de lei și WC în valoare de 645 de lei.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul SRL „Extremum” și Primăriei mun. Chișinău a costului bunurilor amplasate pe str. Xxxx, mun. xxxx în sumă de 316 389,05 de lei (f.d. 40, vol. I).

Prin încheierea din 29 iunie 2004 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor (f.d.129, vol. I).

Prin încheierea din 21 septembrie 2004 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost atras în proces în calitate de copârât SA „Gara de Nord” din Chișinău (f.d.130 verso, vol. I).

La 16 decembrie 2005, prin intermediul oficiului poștal, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cerere de modificare și concretizare a cerințelor împotriva SA „Gara Nord”, SRL „Lascont” și Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor, prin care a solicitat încasarea în mod solidar din contul SA „Gara Nord” și SRL „Lascont” a costului bunurilor materiale din str. Xxxx, mun. Chișinău în sumă de 444 061 de lei și obligarea Consiliului municipal Chișinău de a-i repartiza în raza mun. Chișinău un lot de teren echivalent cu cel din str. Xxxx, mun. xxxx pentru reamplasarea obiectivelor întreprinderii care erau amplasate pe adresa sus indicată (f.d. 57, vol. I).

Prin hotărârea din 15 martie 2006 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost admisă acțiunea.

S-a încasat din contul SA „Gara Nord” în beneficiul ÎTȘ „Planta-Vin” SRL suma de 444 061 de lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 13 321,83 de lei cu titlu de taxă de stat și suma de 1 966 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei.

A fost obligat Consiliul municipal Chișinău să aloce ÎTȘ „Planta-Vin” SRL un lot echivalent cu cel din str. Xxxx, mun. Chișinău.

A fost încasată din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul ÎTȘ „Planta-Vin” SRL suma de 90 de lei cu titlu de taxă de stat.

A fost încasată din contul ÎTȘ „Planta-Vin” SRL în bugetul de stat suma de 4411,83 de lei cu titlu de taxă de stat.

A fost eliberată de răspundere SRL „Extremum” (f.d.140-142, vol. I).

Prin decizia din 05 decembrie 2006 a Curții de Apel Economice a fost respins apelul declarat de către SA „Gara Nord” și menținută hotărârea din 15 martie 2006 a Judecătoriei Economice de Circumscripție.

S-a încasat din contul SA „Gara Nord” în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 7991,37 de lei (f.d.180,181-182, vol. I).

Prin decizia din 05 aprilie 2007 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de SA „Gara Nord”, s-a casat decizia din 05 decembrie 2006 a Curții de Apel Economice și hotărârea din 15 martie 2006 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, cu remiterea cauzei la rejudecare în Judecătoria Economică de

Circumscripție, în alt complet de judecată (f.d.205, 206-209, vol. I).

Prin încheierea din 27 iulie 2007 a Judecătorei Economice de Circumscripție a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL „Extremium” (f.d. 11, vol. II).

La 16 mai 2008, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cerere de modificare a acțiunii, solicitând încasarea sumei de 1 262 825 de lei, inclusiv dobânda de întârziere pentru perioada 31 decembrie 2004 - 16 mai 2008 în sumă de 818 764 de lei (f.d. 32, vol. II).

La 29 mai 2009 și 31 iulie 2009, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cereri de modificare a acțiunii împotriva SA „Gara Nord”, Consiliului municipal Chișinău, SRL „Lascont”, SRL „Extremum” și Agenției Transporturi, cu privire la obligarea alocării unui lot de teren, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 108, 140, vol. II), în motivarea căreia a invocat că, conform deciziei nr. 16/27-32 din 04 iulie 2002 „Cu privire la proiectarea și construirea Gării Auto Direcția Nord pe lotul de pământ din str. Xxxx”, Primăria mun. Chișinău a repartizat SRL „Extremum” loturile nr. 1 și nr.2 pentru proiectarea și construcția Gării Auto Direcția Nord și amenajarea complexă și organizarea căilor de acces cu demolarea obiectivelor existente amplasate în perimetrele planului anexat cu condiția recuperării costului rezidual de bilanț proprietarilor obiectivelor supuse demolării de către SRL „Extremum”.

ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a menționat că, prin Hotărârea de Guvern nr.357 din 07 aprilie 2004, a fost obligat Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor să stabilească beneficiarul proiectului și al construirii Autogării „Gara Nord”.

Prin decizia nr. 16/53-04 din 23 decembrie 2004 Consiliul municipal Chișinău a solicitat Ministerului Transportului și Comunicațiilor să restituie costul rezidual de bilanț proprietarilor obiectivelor supuse demolării, conform legislației în vigoare, iar prin scrisoarea nr. 1311-121 din 06 martie 2006 Guvernul Republicii Moldova a stabilit că beneficiar la proiectarea și construcția obiectivului Gara Nord este Primăria mun. Chișinău.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 0910-1448 din 01 noiembrie 2007 Guvernul Republicii Moldova a acceptat transmiterea funcției de beneficiar al proiectului și construcției Gării Nord către Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor (în prezent, Agenția Transporturi).

La 21 iunie 2004, a fost înregistrată SC „Gara Nord” SA, care la 20 iulie 2004, a încheiat cu SRL „Lascont” SRL contractul de antrepriză nr. 20/07-05, în baza căruia SRL „Lascont” a demolat bunurile proprietatea privată a ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, fără a-i restitui costul acestora.

ÎTȘ „Planta-Vin” SRL consideră că, acțiunile Primăriei mun. Chișinău, Guvernului Republicii Moldova și ale Ministerului Transportului și Comunicațiilor au fost efectuate cu încălcarea legislației în vigoare, iar din acest motiv, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL o perioadă mai mare de 7 ani a fost în imposibilitate să beneficieze de bunurile sale și a fost prejudiciată în proporții deosebit de mari.

Reclamantul a relevat că, prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 14/21-17 din 01 august 2008 i-a fost transmis în arendă pe un termen de 5 ani un lot de teren cu suprafață de 1,69 ha, din str. xxxx, mun. xxxx, pentru reamplasarea întreprinderii industriale de producere din str. Xxxx, în legătură cu construirea „Gării direcția Nord”.

Potrivit pct. 3 din decizia menționată, costul imobilelor din str. Xxxx,

proprietate privată a ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, supuse demolării urma să fie restituit de Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor, care prin coordonare prealabilă a proiectului de decizie, în conformitate cu legislația în vigoare și necontestarea deciziei respective, a acceptat condițiile acestei decizii, însă nu le-a executat întrucât nu a achitat costul imobilelor din str. Xxxx, mun. xxxx supuse demolării.

Mai mult, prin Hotărârea Guvernului nr. 1084 din 24 septembrie 2008, prin reorganizarea Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor s-a instituit Agenția Transporturi, care a preluat funcțiile ministerului, iar conform Hotărârii cu privire la aprobarea Regulamentului, structurii și efectivului limită al Agenției Transporturi nr. 1188 din 21 octombrie 2008, Agenția Transporturi este fondatorul întreprinderii „Gările și Stațiile Auto”.

Reclamantul a susținut că, prin acțiunile lor, pârâții au încălcat prevederile art. art. 9 și 46 din Constituția Republicii Moldova și art. art. 315, 316 și 337 din Codul civil, i-au încălcat drepturile la protecția proprietății garantat de art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția Europeană a Dreptului Omului și i-au cauzat un prejudiciu în proporții deosebit de mari.

Reclamantul a indicat că, deși, conform raportului de expertiză nr. 887 din 25 decembrie 2008, valoarea de reconstituire a unui obiect analogic celui demolat în perioada anului 2009 constituie 2 580 650 de lei, până în prezent pârâții nu i-au restituit prejudiciul cauzat.

Reclamantul a menționat că, responsabil de prejudiciul cauzat este Agenția Transporturi, care este succesor în drepturi al Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor.

Reclamantul a solicitat schimbarea calității procesuale a Agenției Transporturi din calitatea de intervenient accesoriu în calitatea de pârâtă, încasarea din contul Agenției Transporturi a sumei de 2 580 650 de lei, cu titlu de prejudiciu material, obligarea Consiliului municipal Chișinău să-i acorde un lot echivalent lotului din str. Xxxx, mun. xxxx și încasarea de la pârâți a cheltuielilor de judecată, inclusiv a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 1 800 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 de lei și a taxei de stat.

Prin hotărârea din 25 iunie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost admisă acțiunea parțial.

S-a încasat din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul ÎTȘ „Planta-Vin” SRL suma de 2 580 650 de lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 3 766 de lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizelor, suma de 10 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență de juridică și suma de 9 000 de lei, cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 2 603 416 de lei.

S-a încasat din contul Consiliului municipal Chișinău în bugetul de stat suma de 68 419,50 de lei, cu titlu de diferență a taxei de stat, în rest acțiunea a fost respinsă ca nefondată (f.d. 221, 222-228, vol. II).

Prin decizia din 13 ianuarie 2011 a Curții de Apel Economice a fost admis apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și a fost casată hotărârea din 25 iunie 2010 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f.d. 55, 56-58, vol. III).

Prin încheierea din 15 noiembrie 2011 a Judecătoriei Economice de Circumscripție cauza civilă a fost transmisă după competență Judecătoriei Centru, mun. Chișinău (f.d. 68, vol. III).

La 16 noiembrie 2012, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cerere privind concretizarea pretențiilor solicitând încasarea în mod solidar din contul SA „Gara Nord”, Consiliului municipal Chișinău, Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, SRL „Lascont”, SRL „Extremum” a prejudiciului material în mărime de 2 580 650 lei, a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în sumă de 3766 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10000 și taxa de stat în cuantum de 9000 lei, obligarea Consiliului municipal Chișinău să aloce reclamantului un lot echivalent cu cel din str. Xxxx (f.d.125-126, vol. III).

La 30 octombrie 2013, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cerere cu privire la mărirea cuantumului pretențiilor, solicitând încasarea din contul pârâților SA „Gara Nord”, Consiliul municipal Chișinău, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, SRL „Lascont” și SRL „Extremum” a sumei de 3 745 053 de lei, cu titlu de prejudiciu material, încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv a cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor în sumă de 3 766 de lei, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 de lei, taxa de stat în sumă de 9000 de lei, obligarea Consiliului municipal Chișinău de a aloca un lot echivalent cu cel din str. Xxxx, mun. Chișinău (f.d. 165-166, vol. III).

Prin încheierea protocolară din 14 mai 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii Agenția Proprietății Publice și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova (f.d. 38, vol. IV).

Prin hotărârea din 08 decembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost admisă acțiunea parțial și s-a încasat din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul ÎTȘ „Planta-Vin” SRL suma de 2 580 650 de lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat în mărirea valorii de reconstituire a bunurilor supuse demolării și suma de 22 766 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 2 603 416 de lei.

S-a încasat din contul Consiliului municipal Chișinău în beneficiul statului suma de 41 000 de lei, cu titlu de taxă de stat.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca nefondată (f.d. 52-65, vol. IV).

Prin decizia din 28 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău.

S-a casat hotărârea din 08 decembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, în partea reparării prejudiciului material și încasării cheltuielilor de judecată și emisă în această parte o nouă hotărâre, prin care s-a încasat în mod solidar din contul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și SA „Gara Nord” în beneficiul ITȘ „Planta-Vin” SRL suma de 2 580 650 de lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat, în mărirea valorii de reconstituire a bunurilor suspuse demolării și suma de 22 766 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a încasat în mod solidar din contul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și SA „Gara Nord” în beneficiul statului prin intermediul Trezoreriei de Stat, Ministerul Finanțelor, suma de 41 000 de lei, cu titlu de diferență neachitată a taxei de stat.

În rest, în partea ce ține de respingerea pretențiilor privind alocarea terenului a fost menținută hotărârea primei instanțe (f.d. 140, 141-156, vol. IV).

Prin decizia din 13 ianuarie 2016 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și SA „Gara Nord”, casată integral decizia din 28 mai 2015 a Curții de Apel Chișinău și a fost restituită cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet

de judecată (f.d. 229-243, vol. IV).

Prin decizia din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Consiliul municipal Chișinău și menținută hotărârea din 08 decembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău (f.d. 61, 62-72, vol. V).

Prin încheierea din 29 noiembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost admis demersul reprezentantului Ministerului Economiei și Infrastructurii, Andrei Ciornîi cu privire la înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi.

S-a înlocuit Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor cu succesorul lui în drepturi Ministerul Economiei și Infrastructurii, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Tehnico Științifică „Planta-Vin” Societate cu Răspundere Limitată împotriva SA „Gara Nord”, Consiliului municipal Chișinău, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, SRL „Lascont”, SRL „Extremum”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la obligarea alocării unui lot de teren și repararea prejudiciului material (f.d.189-193, vol. V).

Prin decizia din 13 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău, a fost casată integral decizia din 13 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 202-211, vol. IV).

Prin decizia din 06 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Consiliul municipal Chișinău și a fost casată integral hotărârea din 08 decembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, Judecătoria Chișinău, în alt complet de judecată (f.d. 245, 246-254, vol. V).

La 17 octombrie 2019, ÎTȘ „Planta Vin” SRL a depus cerere privind concretizarea pretențiilor din acțiune, solicitând încasarea în mod solidar, din contul Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Economiei și Infrastructurii, Ministerului Finanțelor, SA „Gara Nord”, SRL „Lascont”, SRL „Extremum”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu titlul de prejudiciu material suma de 1 266 824 de lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 22 766 de lei, obligarea alocării unui lot de teren echivalent cu cel din str. Xxxx, pentru reamplasarea construcțiilor demolate (f.d.16-17, vol. VI).

În argumentarea cerințelor reclamantul a invocat că, valoarea prejudiciului cauzat în urma demolării bunurilor imobile constituie suma de 1 266 824 de lei (f.d. 241, vol. V) sumă din care au fost excluse bunurile recuperate de ÎM „Elita-5-Altepi” SRL. Construcția Gării Auto Direcția Nord este lucrare de utilitate publică și în temeiul Legii nr. 488-XIV privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, administrația publică locală și centrală urmau să i-a toate măsurile stabilite de lege, inclusiv formarea comisiei pentru stabilirea valorii bunurilor demolate și negocierii prețurilor de recuperare a prejudiciului, fapt care nu s-a întâmplat.

Reclamantul a menționat că, răspunderea este mixtă, atât a administrației publice locale care prin scrisoarea din 29.03.2002 (f.d. 26-27, vol. I) a informat reclamantul că în legătură cu construcția Gării Auto Direcția Nord, baza de producție urmează a fi demolată, însă nu urma să transmită terenul până când nu va fi creată comisia pentru stabilirea valorii bunurilor demolate, cât și a administrației publice centrale care nu a executat pct. 3 din decizia Consiliului Municipal Chișinău nr.

14/21-17 din 01.08.2008 (f.d. 43, vol. II) prin care s-a pus în sarcina Ministerului Transportului de a restitui costul imobililor supuse demolării din str. Xxxx, fapt prin care a fost afectat dreptul de proprietate a reclamantului.

Prin hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎTȘ „Planta-Vin” SRL împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Economiei și Infrastructurii, Ministerului Finanțelor, SA „Gara Nord”, SRL „Lascont”, SRL „Extremum”, intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice privind încasarea în mod solidar a prejudiciului material.

S-a încasat de la Ministerul Economiei și Infrastructurii în beneficiul ÎTȘ „Planta-Vin” SRL suma prejudiciului material de 1 266 824 de lei.

S-a încasat de la Ministerul Economiei și Infrastructurii în beneficiul ÎTȘ „Planta-Vin” SRL suma cheltuielilor de judecată de 22 766 de lei.

În partea pretențiilor ÎTȘ „Planta-Vin” SRL împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Finanțelor, SA „Gara Nord”, SRL „Lascont”, SRL „Extremum” privind încasarea prejudiciului material, cererea de chemare în judecată s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 99,109-118, vol. VI).

La 04 august 2020, Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 28 septembrie 2020, în interiorul termenului acordat de instanța de apel a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii (f.d.101-103, vol. VI, 11-18, vol. VII).

La 10 august 2020, prin intermediul poștei electronice, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 28 septembrie 2020, în interiorul termenului acordat de instanța de apel a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii (f.d.108¹-108³, vol. VI, 19-21, vol. VII).

La 10 august 2020, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 01 octombrie 2020, în interiorul termenului acordat de instanța de apel a prezentat motivarea apelului, solicitând casarea parțială a hotărârii contestate, în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie încasată suma de 1 266 824 lei în mod solidar de la SA „Gara Nord”, Primăria mun. Chișinău și a Consiliului municipal Chișinău (f.d.108, vol. VI).

La 03 februarie 2021, Guvernul Republicii Moldova a depus cerere de alăturare la apelul depus de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova, solicitând admiterea integrală a apelului (f.d.73,74, vol. VII).

Prin decizia din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins cererile de apel declarate de ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, Ministerul Economiei și Infrastructurii și Ministerul Finanțelor și cererea Guvernului Republicii Moldova de alăturare la cererile de apel depuse de Ministerul Economiei și Infrastructurii și Ministerul Finanțelor, ca neîntemeiate.

S-a menținut hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎTŞ „Planta-Vin” SRL împotriva Consiliului mun. Chişinău, Primăriei mun. Chişinău, Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Economiei şi Infrastructurii, Ministerului Finanţelor, SA „Gara Nord”, SRL „Lascont”, SRL „Extremum”, intervenient accesoriu Agenţia Proprietăţii Publice privind încasarea prejudiciului material (f.d.129, 130-146, vol. VII).

Pentru a decide astfel, instanţa de apel a stabilit că decizia Consiliului Municipal Chişinău nr. 16/53-4 din 23 decembrie 2004 a fost emisă în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 357 din 07 aprilie 2004, iar aceasta constituie actul juridic, prin care a fost acceptată amplasarea Gării Auto Nord pe terenul cu suprafaţa de totală de 4,98 ha din str. xxxx şi excluderea din circuitul agricol a terenului cu suprafaţa de 2,73 ha. La fel, prin decizia enunţată, s-a repartizat Ministerului Transportului şi Comunicaţiilor al Republicii Moldova un lot de pământ cu suprafaţa de 4,33 ha, suplimentar la lotul cu suprafaţa de 2,73 ha, din str. xxx atribuit prin Hotărârea de Guvern nr. 493 din 10.05.2004 cu privire la atribuirea terenurilor, inclusiv lotul de pământ nr. 2, cu suprafaţa de 2,25 ha, pentru proiectarea şi construirea Gării Auto direcţia Nord, lotul de pământ cu nr. 3 cu suprafaţa de 2,08 ha (provizoriu), pentru amenajarea complexă şi organizarea căilor de acces, conform planului de acces.

Potrivit pct. 4.3 şi 4.6 din decizia Consiliului municipal Chişinău nr. 16/53-4 din 23 decembrie 2004, Consiliul a solicitat Ministerului Transportului şi Comunicaţiilor al Republicii Moldova la determinarea obiectivelor pasibile de demolare să restituie costul rezidual de bilanţ proprietarilor acestora, adică inclusiv ÎTŞ „Planta Vin” SRL.

Instanţa de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanţei potrivit căreia Ministerul Economiei şi Infrastructurii urmează să restituie reclamantului ÎTŞ „Planta-Vin” SRL prejudiciul material în mărime de 1 266 824 lei, reieşind din faptul că obligaţiile asumate la pct. 4.3 şi 4.6 din decizia Consiliului Municipal Chişinău nr. 16/53-4 din 23 decembrie 2004, urmau a fi executate de Ministerul Transportului şi Comunicaţiilor, odată cu acceptarea terenurilor atribuite prin decizia enunţată.

Instanţa de apel a apreciat critic argumentele apelanţilor Ministerul Economiei şi Infrastructurii şi Ministerul Finanţelor din cererea de apel, precum şi ale Guvernului Republicii Moldova din cererea de alăturare la apel că, nu urmează Ministerul Economiei şi Infrastructurii să răspundă pentru executarea obligaţiei privind recuperarea prejudiciului, acest fapt fiindu-i imputat Primăriei mun. Chişinău în calitate de arendator or, Ministerul Economiei şi Infrastructurii, precum că pct. 4.6 al deciziei Consiliului mun. Chişinău nr. 16/53-4 din 23.12.2004 şi pct. 3 al deciziei nr. 14/21-17 din 01.08.2008, în special punctele ce ţin de restituirea costului rezidual de bilanţ, nu generează obligaţii pentru Minister, dat fiind faptul că Consiliul mun. Chişinău nu poate prevedea obligaţii pentru o autoritate publică centrală, pe motiv că acestea sunt bazate pe interpretarea eronată a actelor administrative în cauză.

În aşa mod, instanţa de apel a concluzionat în privinţa temeinicei concluziei instanţei de fond precum că conţinutul deciziei Consiliului municipal Chişinău nr. 16/53-4 din 23.12.2004 în coroborare cu circumstanţele faptice rezultă că decizia indicată este un act emis sub condiţie or, în vederea repartizării către Ministerul Transportului şi Comunicaţiilor al Republicii Moldova a lotului de pământ cu

suprafața de 4,33 ha, suplimentar la lotul cu suprafața de 2,73 ha, din str. xxx, inclusiv lotul de pământ nr. 2, cu suprafața de 2,25 ha, pentru proiectarea și construirea Gării Auto direcția Nord, lotul de pământ cu nr. 3 cu suprafața de 2,08 ha (provizoriu), pentru amenajarea complexă și organizarea căilor de acces, conform planului de acces, autoritatea publică locală a pus în sarcina Guvernului obligația de a determina obiectivele posibile de demolare și să restituie costul rezidual de bilanț proprietarilor acestora, inclusiv ÎTȘ „Planta Vin” SRL.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind inadmisibilă poziția apelantului-pârât, prin care ultimul, pe de o parte acceptă să obțină beneficiile ce rezultă din repartizarea terenurilor în cauză, însă ignoră obligațiile care rezultă din această transmitere a terenului, iar decizia enunțată poate fi privită doar ca un act administrativ integral or, din această perspectivă se elucidează scopul actului administrativ în cauză.

Totodată, instanța de apel a reținut că după cum rezultă din răspunsul Primăriei mun. Chișinău nr. 06-111/2878 din 11.06.2009, conform pct. 3 din decizia nr. 14/21-17, costul imobilelor supuse demolării din str. Xxxx, urmează să fie restituit de Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor, care au acceptat aceste condiții, prin coordonarea prealabilă a proiectului de decizie corespunzător (f.d.44, vol. VII).

În acest sens, rezultă cu certitudine faptul că, Ministerul Transportului și Comunicațiilor al Republicii Moldova a acceptat decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 16/53-4 din 23.12.2004, precum și a primit spre administrare loturile de pământ indicate în decizia enunțată, inclusiv lotul pe care se aflau bunurile imobile ÎTȘ „Planta Vin” SRL, iar condiția de a restitui costul rezidual de bilanț pentru demolarea bunurilor imobile este respinsă de beneficiarul efectiv adică Ministerul Transportului și Comunicațiilor.

Instanța de apel a respins argumentele pârâtului în vederea admiterii apelului, precum că ultimul până în prezent nu a folosit lotul de teren nr. 2 pe care sunt amplasate construcțiile proprietate privată a ÎTȘ „Planta-Vin” SRL or, proprietarul în virtutea dreptului de folosință dispune de libertatea de a nu folosi bunul, întrucât dreptul de proprietate nu se stinge prin neuz.

De altfel, argumentele apelantului precum că terenul nr. 2 pe care este amplasat imobilul reclamantului este proprietate municipală sunt combătute prin extrasul din Registrul bunurilor imobile în privința imobilului nr. xxxx din care rezultă că, proprietar al terenului în cauză este Statul Republica Moldova, iar construcția xxxx amplasată pe acest teren aparține ÎTȘ „Planta-Vin” SRL (f.d. 160, vol. V).

Corespunzător, corect a stabilit prima instanță că, Ministerul Economiei și Infrastructurii, odată cu acceptarea terenului pe care se aflau bunurile imobile proprietate a reclamantului, urma să accepte condiția actului administrativ – la caz, achitarea sumei de 1 266 824 de lei în calitate de prejudiciu material or, pe lângă beneficiile generate de dreptul de proprietate obținut, proprietarul este obligat și să suporte toate sarcinile aferente deținerii acestui drept de proprietate din motiv că ultimul a acceptat condițiile stabilite prin actul administrativ emis de Consiliul mun. Chișinău.

Instanța de apel a respins și motivele invocate de către apelantul Ministerul Economiei și Infrastructurii și Ministerul Finanțelor precum că, instanța eronat nu a luat în considerare prevederile art. 13 alin. (3) din Legea nr. 861/1992, apelantul nefiind parte a contractului de arendă funciară or, această obligație a arendatorului

în acest sens a fost substituită anume în temeiul deciziei nr. 16/53-4 din 23.12.2004, iar Ministerul Transportului și Comunicațiilor având calitatea de titular al terenului pe care se aflau bunurile reclamantului, a devenit subiect pasiv în raport cu ÎTȘ „Planta-Vin” SRL. Respectiv, obligația de compensare a costului bunurilor imobile demolate rezidă și din sensul preambulului actului administrativ, în care se menționează *inter alia* „Având în vedere demersul Ministerului Transportului și Comunicațiilor nr. 02/1/2-378 din 04.08.04 și actele prezentate de către beneficiar, varianta de amplasare a Gării Auto Direcția Nord, elaborată de către Direcția Generală Arhitectură și Urbanism, avizele instanțelor de resort, Hotărârile de Guvern nr. 357 din 07 aprilie 2004 „Despre unele măsuri privind degajarea căilor de comunicație și a centrelor comerciale din municipiul Chișinău, și nr. 493 din 10.05.04 „Cu privire la atribuirea terenurilor” precum și procesele-verbale nr. 1404-483 din 20 mai 2004 și nr. 1404-329 din 14 aprilie 2004 ale ședințelor de lucru privind măsurile de executare a Hotărârii Guvernului nr. 375 din 07 aprilie 2004”.

Totodată, corect instanța de judecată a stabilit că, Consiliul municipal Chișinău prin decizia nr. 16/53-4 din 23.12.2004, nu a investit Ministerul Transportului și Comunicațiilor cu responsabilități după cum invocă reprezentantul ultimului, aceste responsabilități au fost asumate prin acceptarea terenului atribuit prin decizia menționată.

Corespunzător, în temeiul principiului legalității, toate actele juridice se prezumă a fi legale. Totodată orice nulitate, indiferent de forma ei absolută sau relativă urmează a fi una declarată exclusiv pe cale judiciară, iar desconsiderarea efectelor juridice ale unui act juridic, care nu a fost declarat nul de către instanța de judecată ar încălca principiul forței obligatorii a actului juridic.

Astfel, instanța de apel a stabilit că legalitatea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 16/53-4 din 23.12.2004, nu a constituit obiect al polemicilor juridice în ședințele de judecată, nimeni din părți nu a invocat nulitatea acestui act administrativ, efectiv conform principiului legalității actul menționat este unul obligatoriu și urma a fi executat.

Instanța de apel a apreciat critic alegațiile Ministerul Economiei și Infrastructurii, precum că instanța de judecată urma să constate din oficiu nulitatea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 16/53-4 din 23.12.2004 or, acesta fiind un act administrativ presupune verificarea legalității sale prin prisma unei acțiuni în contencios administrativ, înaintată în temeiul principiului disponibilității și nicidecum aceasta nu poate fi invocată din oficiu. Mai mult, această decizie deja și-a produs efectele sale juridice.

În concluzie, obligațiile stabilite la pct. 4.3 și 4.6 din decizia nr. 16/53-4 din 23.12.2004, urmau a fi executate de Ministerul Transportului și Comunicațiilor, odată cu acceptarea terenurilor atribuite prin decizia enunțată, iar cererea de apel declarată de Ministerul Economiei și Infrastructurii și Ministerul Finanțelor reprezintă o tentativă de eschivare de la executarea obligațiilor, care au apărut în urma transmiterii în proprietatea statului a terenurilor în cauză.

Cu referire la criticile apelantului ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, precum că SA „Gara Nord”, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău ar urma să răspundă solidar pentru prejudiciul cauzat împreună cu Ministerul Economiei și Infrastructurii, instanța de apel le-a apreciat ca nefondate, fiind respinse pe motiv că a fost constatat cu certitudine că responsabil de repararea prejudiciului este Ministerul Economiei și Infrastructurii în temeiul deciziei Consiliului Municipal

Chișinău nr. 16/53-4 din 23.12.2004 și deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 14/21-17 din 01.08.2008, respectiv prin efectul acestora în sarcina Ministerului Transportului și Comunicațiilor a fost pusă restituirea costului rezidual de bilanț proprietarilor obiectivelor supuse demolării, în particular ÎTȘ „Planta Vin” SRL, arendatorul în persoana Primăriei mun. Chișinău prin efectele deciziilor menționate fiind degrevat de obligația dată.

Iar în ceea ce privește cerințele față de SA „Gara Nord”, instanța de apel a menționat că, deși acesta este beneficiarul obiectului în temeiul certificatului de urbanism nr. 914/04 din 14.07.2004, nu poate fi pusă pe seama acestuia obligația de a răspunde solidar cu Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru obligația față de ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, pe motiv că în temeiul deciziilor enunțate supra pentru SA „Gara Nord” nu au fost stabilite careva obligații.

Astfel, corect prima instanță a concluzionat că anume Ministerului Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova este pârâțul corespunzător în prezenta cauză.

La 24 februarie 2022, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a declarat recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel, în partea respingerii pretențiilor de încasare solidară a prejudiciului material și din contul SA „Gara Nord”, Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, cu emiterea unei hotărâri noi în această parte prin care să fie dispusă încasarea în mod solidar a prejudiciului material în sumă de 1 266 824 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 22 766 lei și din contul SA „Gara Nord”, Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău (f.d.170-171, vol. VII).

În motivarea recursului ÎTȘ „Planta-Vin” SRL și-a manifestat dezacordul cu actele judecătorești contestate, reiterând circumstanțele invocate în cererea de apel.

Suplimentar a menționat că la materialele dosarului este anexat certificatul de urbanism nr. 14.07.2004 eliberat la cererea SA „Gara Nord” valabil 12 luni, unde este indicat autorizarea proiectării Gării Auto Direcția Nord pe lotul de pământ nr. 1 și nr. 2, cu amenajarea ca pe lotul nr. 3, prin urmare SA „Gara Nord” în calitate de beneficiar a obiectului i s-a acceptat întocmirea documentației de proiect privind construirea Gării Auto Direcția Nord pe lotul nr. 1 și nr. 2 (pe lotul nr. 2 erau amplasate construcțiile ÎTȘ „PlantaVin” SRL. La materialele dosarului este anexat planul lotului pe care au fost amplasate construcțiile apelantei, planul celor 3 loturi, autorizația de construcție eliberată SA „Gara Nord” celor 3 loturi - vol.I, f.d. 13; vol.III, f.d.38; vol.IV, f.d.34; vol.V, f.d.159-162, 232

Recurentul a invocat că SA „Gara Nord” și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor în calitate de beneficiari al proiectului, urmează să răspundă pentru prejudiciul cauzat prin demolarea construcțiilor și din considerente economice privind necesitatea restabilirii echilibrului social or, urmează să acorde această garanție pornind de la principiul echității.

Recurentul a relatat că, administrația publică locală prin scrisoarea din 29 martie 2002 l-a informat pe apelant că în legătură cu construcția Gării Auto Direcția Nord, baza de producție urmează a fi demolată. Însă, nu urma să transmită terenul până când nu va fi creată comisia pentru stabilirea valorii bunurilor care urmează a fi demolate, cu negocierea prețurilor de recuperare a prejudiciului. Astfel, SRL „Planta-Vin” nu a fost informată despre demolarea bunurilor sale și nici nu i s-a cerut consimțământul pentru o compensare imediată și echitabilă, prin urmare,

consideră apelantul că dreptul de proprietate al ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a fost afectat, fiind încălcat dreptul la protecția proprietății garantat de art. 1 din Primul Protocol adițional din Convenția Europeană a Dreptului Omului.

La 11 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii (f.d.153-155).

În motivarea recursului Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și-a manifestat dezacordul cu soluțiile instanțelor de judecată menționând că sunt neîntemeiate și urmează a fi casate.

Recurentul a invocat că instanțele de judecată au constatat că prin contractul de arendă nr.383/95 din 23 septembrie 1995, încheiat între Asociația de producție „Basarabia”, succesori de drepturi fiind ÎTȘ „Planta-Vin” SRL și Primăria mun. Chișinău, în baza deciziei nr. 13/5-3 din 23 mai 1995, Primăria mun. Chișinău în calitate de deținător al proprietății publice, a acordat în arendă reclamantului un lot de pământ, situat în or. xxxx, sect. xxxx, str. Xxxx, cu destinația - proiectarea și construirea depozitelor cu utilizarea ulterioară a teritoriului și amenajarea lui, pe un termen determinabil, în temeiul căruia reclamantul a construit baza de producție cu număr cadastral xxxx. În legătură cu expirarea la 23 septembrie 2000 a contractului menționat supra, prin scrisoarea nr.03-112 din 16.10.2001 reclamantul a solicitat Primăriei mun. Chișinău prelungirea contractului de arendă funciară nr.383/95 din 23 septembrie 1995 (pct.56-57 din hotărâre).

Astfel, se constată că contractul de arendă funciară nr.383/95 din 23 septembrie 1995 încheiat între Asociația de producție „Basarabia”, succesori de drepturi fiind ÎTȘ „Planta-Vin” SRL și Primăria mun. Chișinău, a expirat la data de 23 septembrie 2000, care nu a fost prelungit.

În acest sens, recurentul susține că efectele juridice ale unei asemenea situații sunt reglementate de Legea nr. 861/1992 cu privire la arendă (în vigoare la data expirării contractului de arendă funciară nr. 383/95 din 23.09.1995, unde potrivit art. 13 alin. (3) din legea respectivă, după expirarea termenului din contract sau la rezilierea lui, clădirile și instalațiile ce nu pot fi mutate, construite pe teritoriul arendat din mijloacele arendașului cu permisiunea persoanei care dă în arendă, trec în proprietatea persoanei care dă în arendă, dacă contractul nu prevede altfel. În acest caz arendașul are dreptul să ceară compensarea costului lor.

Prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 16/53-4 din 23.12.2004 s-a decis, pe lângă altele, ca Ministerul Transportului și Comunicațiilor să restituie proprietarilor costul rezidual de bilanț al obiectivelor pasibile de demolare.

Astfel, având în vedere că termenul contractului de arendă a expirat și prin prisma efectelor juridice statuate în art.13 alin. (3) din Legea cu privire la arendă, consideră recurentul că instanțele de judecată neîntemeiat au obligat Ministerul Economiei și Infrastructurii să repare prejudiciul solicitat de reclamant.

Recurentul a mai invocat că în prezenta cauză nu s-a stabilit cu certitudine nici faptul dacă construcția respectivă a fost efectuată cu permisiunea Primăriei mun. Chișinău, iar în cazul în care permisiunea respectivă a fost obținută, nu s-a stabilit dacă construcția respectivă corespunde celei, ce urma să fie construită ca urmare a acordului obținut. Or, de aspectele date depinde dacă reclamantul este în drept să pretindă restituirea costului bunului demolat.

La 30 martie 2022, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, dacă eroarea judiciară poate fi corectată de către instanța de recurs, să fie casată integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe ca fiind nefondate și să fie emisă o hotărâre nouă prin care să fie respinsă ca neîntemeiată cerința reclamantului împotriva Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

În motivarea recursului Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a menționat că instanța de apel a apreciat probele arbitrar și a interpretat în mod eronat legea, instanța de apel nu a reflectat în decizie motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altora.

Recurentul a invocat că, instanța de apel rejudecând cauza a adoptat o decizie pripită, analogică cu cea care a fost casată de Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 13 decembrie 2017, unde instanța a accentuat că instanța de apel urmează să verifice și alte circumstanțe care prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, fără a se limita doar la decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 16/53-4 din 23.12.2004, ca fiind actul de bază prin care Consiliul mun. Chișinău a solicitat Ministerului Transportului și Comunicațiilor, să restituie costul rezidual de bilanț proprietarilor obiectivelor supuse demolării.

Mai mult, în cadrul examinării în fond și în apel a prezentei cauze, de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a fost explicat faptul că Î.T.Ș. „Planta-Vin” S.R.L., succesorul Asociației de Producție „Basarabia” și Primăria mun. Chișinău, la 23.09.1995, au încheiat un contract de arendă nr. 383/95, prin care Primăria mun. Chișinău a transmis în arendă loturile de teren nr. 1 cu suprafață de 1,5 ha, pe un termen de 5 ani și lotul nr. 2 cu suprafața de 0,47 ha, din str. xxxx, mun. xxxx, până la începerea lucrărilor de construcție a Stadionului Republican.

Astfel, acele construcții care au fost supuse ulterior demolării, au fost efectuate cu autorizarea locatorului, adică Primăriei mun. Chișinău, aspect atestat prin decizia în baza căreia a fost încheiat contractual de arendă funciară (decizia nr. 5-3 din 23.05.1995), conform căreia loturile de teren au fost date pentru proiectarea și construirea depozitelor, iar la încetarea contractului de arendă, Primăria mun. Chișinău urma să recupereze către Î.T.Ș. „Planta-Vin” S.R.L. valoarea bunurilor care nu au putut fi separate și care au fost supuse demolării.

În context recurentul a menționat că Primăria mun. Chișinău, ca arendator, urma să soluționeze problema compensării prejudiciului material către Î.T.Ș. „Planta-Vin” SRL în anul 2000, moment în care a expirat contractul de arendă funciară, însă acest aspect nu s-a luat în considerare de către instanțele de judecată, ignorând prevederile art. 13 alin. (3) din Legea nr. 861/1992 cu privire la arendă în vigoare la data expirării contractului de arendă funciară nr. 383/95 din 19.1995. Or, Primăria mun. Chișinău a încasat plata arendei timp de 5 ani, iar compensarea prejudiciului material se pune în sarcina Ministerului Economiei și Infrastructurii, care nu a fost parte a contractului de arendă funciară.

Recurentul consideră că de către instanța de apel eronat nu s-a luat în calcul faptul că decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 16/53-4 din 23.12.2004 este nulă deoarece conține condiția care contravine legii, ordinii publice și bunelor moravuri sau condiția a cărei îndeplinire este imposibilă.

Recurentul a precizat că, prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 07.04.2004, la care face referire instanța de fond, Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor urma să stabilească beneficiarul proiectului și al construirii în perimetrul străzilor xxxx - xxxx din mun. xxxx a autogării SA „Gara Nord”, precum și să concretizeze statutul obiectului menționat (cu termenul de dare în arendă a primelor blocuri - 1 decembrie 2004), acest fapt a fost concretizat prin scrisoarea Guvernului nr. 1311 - 121 din 6 martie 2006 adresată atât Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor, cât și Primăriei mun. Chișinău.

Recurentul a mai relatat că, chiar dacă ulterior în temeiul unei scrisori din partea Guvernului s-a acceptat transmiterea funcției de beneficiar al proiectului și construcției Gării auto direcția Nord către Ministerul de resort, totuși noțiunea de beneficiar și valorificarea de facto a loturilor de teren nominalizate, face să considere concluziile instanțelor de judecată ca fiind eronate or, pînă în prezent MEI nu a folosit lotul de teren nr. 2 pe care sunt amplasate construcțiile - proprietate privată a ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, nu a încheiat un careva contract în vederea demolării construcțiilor date, nu se cunoaște cine le-a demolat, iar pe parcursul timpului (2018) acțiunile statului în S.A. „Gara Nord” au fost vândute la licitație. Acest aspect demonstrează că MEI în continuare nu va mai fi beneficiarul Gării Auto Direcția Nord.

Recurentul a invocat că instanța de apel nu a luat în considerare argumentele Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, în parte ace se referă la faptul că un minister ca autoritate publică centrală de specialitate îndeplinește doar actele Guvernului și i se subordonează acestuia, respectiv altă autoritate nu poate să impună executarea actelor sale, la caz a Consiliul municipal Chișinău.

La 11 aprilie 2022 și respectiv la 19 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererilor de recurs depuse ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 168, 184, vol.VII).

La 28 aprilie 2022, ÎTȘ „Planta-Vin” SRL a depus referință prin care și-a exprimat dezacordul cu cererile de recurs depuse Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova, solicitând respingerea ca fiind inadmisibilă a recursurilor (f.d.193-194, vol. VII).

Prin referința depusă la 13 mai 2022, Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au solicitat declararea inadmisibilă a cererilor de recurs depuse de ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova împotriva decizie din 01 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.214-216, vol. VII).

Prin referința depusă la 07 septembrie 2022, SA„Gara de Nord” a solicitat în principal declararea inadmisibilă a recursurilor depuse de ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova, iar secundar respingerea acestor cu menținerea soluțiilor adoptate de instanțele ierarhic inferioare (f.d.44-46, vol. VIII).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 01 decembrie 2021.

La data de 10 februarie 2022, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 149, vol. VII), însă date privind

recepționarea acestora de către recurenți la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că recursurile declarate la 24 februarie 2022 de către ÎTȘ „Planta-Vin” SRL, la 11 martie 2022 de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și 30 martie 2022 de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova împotriva deciziei instanței de apel din 01 decembrie 2021 au fost depuse în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursurile declarate de Întreprinderea Tehnico Științifică „Planta-Vin” Societate cu Răspundere Limitată, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Întreprinderea Tehnico Științifică „Planta-Vin” Societate cu Răspundere Limitată, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh